

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРИЯ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МИКРОИКОНОМИКА“

ЗА СПЕЦ: Всички специалности; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 1; СЕМЕСТЪР: 1

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	255
В т.ч.:	
• КОНСУЛТАЦИИ	8
• САМОПОДГОТОВКА	247

Изготвили програмата:

1.

(Доц. д-р Христо Мавров)

2.

(Гл.ас. д-р Александър Тодоров)

Ръководител катедра:
„Обща икономическа теория“ (проф. д-р Зоя Младенова)

I. АНОТАЦИЯ

Микроикономиката се занимава с механизма на разпределение на ограничените ресурси за задоволяване на обществените потребности върху принципите на оптималността, еквивалентността и взаимната изгода. Тя изучава поведението на микроикономическите субекти: домакинствата и фирмите и как те си взаимодействат на пазарите. Ето защо микроикономиката може накратко да се определи като теория на пазара и ценообразуването. Основни раздели на дисциплината са: въведение, теория на потребителския избор, теория на фирмата (производството), теория на пазара и ценообразуването при различни пазарни структури, теория на разпределението и доходите. В курса са включени и въпросите за дефектите на пазарния механизъм и икономическата роля на държавата.

Цел на дисциплината.

Като част от Общата икономическа теория (Economics), Микроикономиката е теоретична и методологична основа на системата от икономически знания. Основната цел е разбиране на механизма на функциониране на пазарната икономика при решаване на основните въпроси на икономиката и на необходимостта от държавна намеса в икономиката.

Предварителни изисквания. Предварителни знания по икономика не са необходими. Доколкото Микроикономиката включва в инструментариума си анализ на зависимости, за по-дълбоко навлизане в икономическите процеси и явления са необходими елементарни знания по математика на ниво среден курс.

Изграждане на знание и разбиране. Дисциплината има основополагащо значение за разбиране на същността на пазарния механизъм, за неговите предимства и ограничения и необходимостта от държавно регулиране на икономиката. Тя е в основата на формирането на икономическия начин на мислене, в който централна роля играят концепциите за рационалността, ефективността и алтернативните разходи. Освен това микроикономиката поставя началото и на изграждането на икономическия речник на студентите.

Приложение на знания и умения. Сложният характер на икономическата система изисква определено ниво на абстрактно мислене и използване на икономически модели. По този начин придобитите знания и умения по математика в средното училище се прилагат към изясняване на поведението на фирмите, домакинства и пазара.

Формиране на нови умения. Комплексният характер на икономическите процеси и явления, тяхната взаимна зависимост и обусловеност налага разкриването на причинно-следствени връзки в поведението на икономическите субекти. Овладяването на микроикономическия анализ по същество означава разбиране и прилагане на пределния анализ, който е в основата на вземането на решения както от фирмите, така и от домакинствата и държавата.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1	<p>Тема първа. ПРЕДМЕТ И МЕТОД НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ТЕОРИЯ</p> <p>1.1. Икономическа оскъдност, икономически избор и алтернативни разходи. 1.2. Ресурсна обезпеченост и граница на производствените възможности. 1.3 Основни икономически въпроси и тяхното разрешаване. 1.3. Икономически инструментариум и еволюция на икономическата теория.</p>
2	<p>Тема втора. ТЪРСЕНЕ, ПРЕДЛАГАНЕ, ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ</p> <p>2.1. Пазарно търсене: същност и фактори. Закон на търсенето. Промяна на търсенето 2.2. Пазарно предлагане: същност и фактори. Закон на предлагането. Промяна на предлагането. 2.3. Взаимодействие на търсенето и на предлагането и пазарно равновесие.</p>
3	<p>Тема трета. ЕЛАСТИЧНОСТ НА ТЪРСЕНЕТО И НА ПРЕДЛАГАНЕТО</p> <p>3.1. Ценова еластичност на търсенето: дефиниране и измерване. Фактори. 3.2. Други видове еластичност на търсенето. 3.3. Ценова еластичност на предлагането. 3.4. Еластичността на предлагането и пазарното приспособяване във времето.</p>
4	<p>Тема четвърта. ПОВЕДЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА, ПОЛЕЗНОСТ И ТЪРСЕНЕ</p> <p>4.1. Теория на полезността. Обща и пределна полезност. Закон за намаляващата пределна полезност. 4.2. Кардинален подход към полезността и извеждане на кривите на търсенето. 4.3. Рента на потребителя. 4.4. Условия за равновесие на потребителя.</p>
5	<p>Тема пета. ФИРМИ И ПРОИЗВОДСТВО</p> <p>5.1. Природа, роля и цел на фирмата. 5.2. Производствена функция. 5.3. Производството в краткосрочен период: общ, среден и пределен продукт. 5.4. Производството в дългосрочен период: изоквантно-изокостен анализ.</p>
6	<p>Тема шеста. РАЗХОДИ НА ФИРМАТА</p> <p>6.1. Концепцията за икономически разходи. Видове печалба. 6.2. Разходи на фирмата в краткосрочен период. 6.3. Разходи на фирмата в дългосрочен период.</p>
7	<p>Тема седма. ПАЗАРНИ СТРУКТУРИ. ФИРМИТЕ И ПАЗАРИТЕ ПРИ СЪВЪРШЕНА КОНКУРЕНЦИЯ</p> <p>7.1. Пазарни структури: същност и класификация. 7.2. Пазарна структура при съвършена конкуренция. Крива на търсене и на пределен приход на фирмата. 7.3. Фирмено предлагане в условията на съвършена конкуренция. Модели на равновесие. 7.4. Крива на предлагането на отрасъла. 7.5. Пазарът при съвършената конкуренция в цялост.</p>

8	<p>Тема осма. НЕСЪВЪРШЕНА КОНКУРЕНЦИЯ. ЧИСТ МОНОПОЛ</p> <p>8.1. Несъвършена конкуренция: същност, причини, показатели. 8.2. Чист монопол-характеристика, крива на търсене и на пределния приход. 8.3. Равновесие при монопол. 8.4. Социалната цена на монопола. 8.5. Мерки за борба с монопола.</p>
9	<p>Тема девета. МОНОПОЛИСТИЧНО-КОНКУРЕНТЕН ПАЗАР</p> <p>9.1. Монополистично-конкурентен пазар – същност и характеристики. 9.2. Краткосрочно фирмено равновесие – условие и резултати. 9.3. Дългосрочно фирмено равновесие. Икономическа ефективност и теоремата за „излишните производствените мощности“. 9.4. Неценова конкуренция на монополистично- конкурентната фирма.</p>
10	<p>Тема десета. ОЛИГОПОЛ</p> <p>10.1. Олигопол - същност и характеристики. 10.2. Съгласуван олигопол. 10.3. Несъгласуван олигопол - основни модели. 10.4. Олигопол и ефективност.</p>
11	<p>Тема единадесета. ЦЕНООБРАЗУВАНЕ НА ПАЗАРИТЕ НА ФАКТОРИТЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО</p> <p>11.1. Особенности на пазарите на факторите на производството. 11.2. Търсене на производствени фактори. 11.3. Предлагане на фактори на производството. 11.4. Пазарно равновесие на пазарите на фактори. Факторен доход, трансферен доход и икономическа рента.</p>
12	<p>Тема дванадесета. ПАЗАР НА ТРУДА И ТРУДОВИ ДОХОДИ. ПАЗАР НА ЗЕМЯТА</p> <p>12.1. Пазар на труда – същност и характеристики. 12.2. Търсене и предлагане на труд. 12.3. Равновесие на пазара на труда. 12.4. Пазар на земята – търсене и предлагане на земя.</p>
13	<p>Тема тринадесета. КАПИТАЛ, ИНВЕСТИЦИИ И ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ</p> <p>13.1. Капитал, инвестиции и спестявания. 13.2. Основни категории в теорията на капитала - норма на възвръщаемост и текуща стойност. 13.3. Пределна ефективност на капитала и търсене на капитал. 13.4. Лихвени процент – същност, определяне и фактори.</p>
14	<p>Тема четиринадесета. ПАЗАРНИ ДЕФЕКТИ</p> <p>14.1. Несъвършене конкуренция като форма на пазарен дефект. 14.2. Външни ефекти – същност, класификация и подходи за решаване на проблемите с външните ефекти. 14.3. Обществени блага – същност и предлагане.</p>
15	<p>Тема петнадесета. ИКОНОМИЧЕСКА РОЛЯ НА ДЪРЖАВАТА</p> <p>15.1. Необходимост от намеса и икономически функции на държавата. 15.2. Микроикономически аспекти на данъчното облагане. 15.3. Държавните разходи като инструмент на микроикономическа политика. 15.4. Оценка на ролята на държавата в пазарната икономика.</p>

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ

Обучението по микроикономика се осъществява чрез използването на следните електронни ресурси и дейности:

Електронни ресурси

1. Електронен учебник ;
2. Електронно учебно помагало;
3. Мултимедийни презентации разработени на PowerPoint.

Електронни дейности:

1. Разписание - насрочване на срещи със студентите.
2. Форум- провеждане на дискусии и обсъждания в определено време по различни теми.
3. Чат- писмен разговор в реално време между студентите и преподавателя в часовете за консултации.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1	Електронни тестове по всяка тема	15	120
1.2.	Обобщаващ електронен тест	1	55
Общо за семестриален контрол:		16	175
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)	1	80
Общо за сесиен контрол:		1	80
Общо за всички форми на контрол:		17	255

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. **Електронен учебник:** Якимова, Ив., З.Младенова, Вл.Владимиров и др. (под ред. на Хр. Мавров). Микроикономика, изд. „Наука и икономика“ на ИУ-Варна, 2014.
2. **Електронно учебно помагало:** Колев, К., Хр.Мавров, К.Господинов и др.(под ред. на К.Колев). Микроикономика (тестове, задачи, въпроси), изд. „Наука и икономика“ на ИУ-Варна, 2014.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Младенова, З., И.Якимова, В. Владимиров и др. Микроикономика. (ред. З.Младенова), Изд. къща “СТЕНО”, Варна, 2012.
2. Мавров, Хр., К. Колев, К.Господинов и др. Микроикономика (тестове, задачи, въпроси).(ред. Хр.Мавров). Изд. къща “СТЕНО”, Варна, 2013.
3. Parkin, M. Microeconomics. 10th ed. Pearson, 2012.
4. Colander, D. Microeconomics. 8th ed. McGRAW-HILL, 2010.

5. Mankiw, N.G., Principles of Microeconomics, 6th ed., 2009.
6. Case, K., R.C. Fair and S. Oster, Principles of Microeconomics, 10th ed., 2011
7. Мэнкью, Н.Г., М. Тейлор. Микроэкономика. Второе изд., Питер, 2013.
8. Коландър, Д. Основи на микроикономиката. Том 2. Микроикономика.
9. Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, София, 2001.